

PROGRAM FRIE FOREDRAG

- kl. 9.00 – 9.05 **Velkommen**
- kl. 9.05 – 9.20 **Margrethe Bordado Sköld & Janne Møller, 1. reservelæger, Arbejds- og miljømedicinsk afdeling, Bispebjerg**
DASAM rejselegat 2019 – Uddannelsesbesøg ved
Bedriftssundhedstjenesten Tromsø Kommune, Tromsø, Norge
- kl. 9.20 – 9.35 **Jesper Medom Vestergaard, Arbejdsmedicin, AUH**
Night Work Characteristics and Incidence of Coronary Heart Disease:
Exposure-response Relations
- kl. 9.35 – 9.50 **Marianne Kyndi, Overlæge, Arbejdsmedicin, Herning**
Long-term employment status among patients with suspected work-
related mental health problems: A 5-year follow-up study
- kl. 9.50 – 10.05 **Morten Vejs Willert, psykolog, Arbejdsmedicin, AUH**
Long-term prognosis for health care utilization among patients with
work-related mental disorders
- kl. 10.05 – 10.20 **Sorosh Taba, Afdelingslæge, Arbejdsmedicin, AUH**
Aquagenic wrinkling of the palms som differentialdiagnose til
kontaktdermatitis
-
- kl. 10.20 – 10.40 **PAUSE**
-
- kl. 10.40 – 10.55 **Johan Høy Jensen, psykolog, Arbejds- og miljømedicinsk afdeling, Bispebjerg**
Screening for cognitive impairment to predict job status in work-related
stress
- kl. 10.55 – 11.10 **Mette Korshøj Larsen, Seniorforsker, Arbejds- og Socialmedicinsk Afdeling, Holbæk**
Påvirker fysisk aktivitet på arbejde progression af åreforkalkning blandt
kvinder?
- kl. 11.10 – 11.25 **Henrik Kolstad, Professor, Arbejdsmedicin, AUH**
Hospitalsansattes risiko for SARS-CoV-2 under pandemiens anden
bølge: Et prospektivt kohortestudie af ansatte i Region Midtjylland
- kl. 11.25 – 11.40 **Mette Korshøj Larsen, Seniorforsker, Arbejds- og Socialmedicinsk Afdeling, Holbæk**
Integreret Tilgang til Arbejds miljø, Sundhed og Produktivitet på
Arbejdspladsen (ITASPA) – Hvem har tilmeldt sig til pilotprojektet?

DASAM rejslegat 2019 –

Uddannelsesbesøg ved Bedriftssundhedstjenesten Tromsø Kommune, Tromsø, Norge

Baggrund

Bedriftssundhedstjenesten blev besluttet nedlagt i 2001 i Danmark, og blev i de efterfølgende år gradvist udfaset. Siden er arbejdsmedicinens virke primært udgået fra de arbejdsmedicinske klinikker og forskningsenheder. Sommer 2017 nedsatte beskæftigelsesministeren et ekspertudvalg til at retænke arbejdsmiljøindsatsen i Danmark, hvis endelige rapport blev publiceret i efteråret 2018. Rapporten består af 18 overordnede anbefalinger med henblik på en omlægning af den aktuelle arbejdsmiljøindsats.

I samme periode blev der i Norge nedsat et ekspertudvalg og udfærdiget en rapport, hvor den norske bedriftssundhedstjeneste (bedriftshelsetjenesten, BHT) blev evalueret. Deres anbefalinger blev udgivet maj 2018.

I både den danske og norske rapport fremhæves styrker og fordele ved virksomhedsnær og tidlig indsats, og i Norge anbefales det, at bedriftssundhedstjenestens kvalitet og virke skal løftes og udvides yderligere i forhold til i dag. I den norske rapport fremhæves de arbejdsmedicinske lægers viden og arbejde som en essentiel del bedriftssundhedstjenestens tværfaglige teams og multisektorielle indsatser.

Studieophold

Med henblik på at få større indblik i hvordan bedriftssundhedstjenesten fungerer i Norge og sætte dette i perspektiv til den danske kontekst, med fokus på arbejdsmedicinernes rolle, modtog vi DASAMs rejslegat à 10 000 DKK i 2019 til et uddannelsesbesøg ved bedriftssundhedstjenesten Tromsø Kommune i Norge.

Besøget fandt sted april 2019, og vi vil hermed rapportere om de erfaringer vi fik i forbindelse med vores besøg og diskutere dette i forhold til det arbejdsmedicinske virke i Danmark.

Janne Julie Møller og Margrethe Bordado Sköld,
Hoveduddannelseslæger i Region Øst

Night Work Characteristics and Incidence of Coronary Heart Disease: Exposure-response Relations

Jesper Medom Vestergaard¹, Annett Dalbøge¹, Jens Peter Ellekilde Bonde², Anne Helene Garde³, Johnni Hansen⁴, Åse Marie Hansen⁵, Ann Dyreborg Larsen³, Mikko Härmä⁶, Henrik Albert Kolstad¹

¹Aarhus University Hospital; ²Bispebjerg and Frederiksberg Hospital; ³The National Research Centre for the Working Environment; ⁴The Danish Cancer Society Research Center; ⁵University of Copenhagen; ⁶Finnish Institute for Occupational Health; Finland.

Introduction: Increasing years of recent rotating night shift work has been associated with increasing risk of coronary heart disease (CHD) among nurses.

Objective: We examined the association between numbers of monthly night shifts, other quantitative night work characteristics and CHD among nurses, physicians and other health care workers with the aim to provide evidence based recommendations for night work schedules.

Methods: In a register-based national cohort study with a 2007-2015 follow-up, we followed 100,593 night workers and 158,084 day workers employed at public hospitals in Denmark. We defined a night shift (≥ 3 hours between 12AM and 5AM) and different quantitative night work characteristics (i.e., number of monthly night shifts, cumulative night shifts, years with rotating night shifts, years with any night shift and consecutive night shifts) from day by day payroll information on work hours from the Danish Working Hour Database. Outcome was first time hospital admission for CHD. At end of follow-up a subgroup of 34,432 participants reported lifestyle factors i.e. tobacco smoking, alcohol consumption, body mass index and prior regular night work.

Results: During follow-up, 1203 night workers and 2219 day workers were diagnosed with CHD. Among night workers, we observed no consistent exposure-response relations for any quantitative night work characteristic. However, men, but not women night workers showed an overall increased incidence rate ratio for CHD of 1.22 (95% confidence interval 1.07-1.39) compared with dayworkers that could not be explained by medical or lifestyle factors.

Conclusion: Our observation of no exposure-response relation between several quantitative night work characteristics and CHD does not provide support for an association between night work and CHD warranting specific night work schedules to prevent CHD.

Long-term employment status among patients with suspected work-related mental health problems: A 5-year follow-up study

Kyndi M,^{1,2,3} Willert MV³, Vestergaard JM^{1,3}, Andersen JH¹, Christiansen DH¹, Dalager VL^{1,4}

¹Department of Occupational Medicine, Danish Ramazzini Centre, University Research Clinic, Herning, Denmark, ²Department of Occupational and Environmental Medicine, Danish Ramazzini Centre, Aalborg University Hospital, Aalborg, Denmark; ³Department of Occupational Medicine, Danish Ramazzini Centre, Aarhus University Hospital, Aarhus, Denmark; ⁴Department of Psychology and Behavioural Sciences, Aarhus University, Aarhus, Denmark.

Objective: Little is known about the long-term prognosis for employees with suspected work-related mental health problems. Are they employed 5 years after consulting a department of occupational medicine in Denmark, or do they have no or low labor-market attachment? The aim of the study was to examine long-term employment status among patients referred to Danish departments of occupational medicine in the period 2000-2013 due to suspected work-related mental health problems.

Methods: The study includes data from the Danish Occupational Medicine Cohort. Included were approximately 17,900 patients aged 18-65 years. All patients were referred to a department of occupational medicine in Denmark from 2000-2013 due to suspected work-related mental health problems. Register data was extracted 5 years prior to study inclusion and until 5 years after study inclusion. Included was information on 13 potential risk factors for negative labor market attachment. The primary outcome of this study was positive work status, defined as being at work or at education, maternity or parental leave.

Results: Preliminary results showed that approximately 85% of all patients from 2-5 years prior to study inclusion had positive work status. The proportion declined to 30% at the year of study inclusion and increased to approximately 50% of the patients 1 year after inclusion after which practically no further increase was seen. Within the subgroups of patients diagnosed with depression or PTSD, 40% and 30% had positive work status 5 years after study inclusion.

Conclusion: A reduction in employment status at 5-years of follow-up was seen for the entire group of patients referred to departments of occupational medicine in Denmark due to suspected work-related mental health problems. The largest reduction was observed among patients diagnosed with PTSD.

Long-term prognosis for health care utilization among patients with work-related mental disorders

Authors: Morten Vejs Willert, David Høyrup Christiansen, Ligaya Dalgaard, Jesper Medom Vestergaard, Johan Hviid Andersen, Marianne Kyndi

Objective: The long-term prognosis for employees with work-related stress, depression or PTSD is unclear. We aim to investigate if these conditions represent a temporary setback or a decline towards long-term poor health.

Methods: From the Danish Occupational Medicine Cohort we included patients referred 2000-2012 with mental disorders (N=17.900) to Departments of Occupational Medicine across Denmark. From nation-wide registries we obtained data on general health care service utilization (GP contacts) and specialized mental health care (incident private practice psychiatrist/psychologist care and psychiatric hospital care) for five years after/before the index-date of referral. Results are presented as utilization 5 years before referral (index-year -5), the year on either side of referral (index-year -1 and +1) and five years after referral (index-year +5).

Results: General health care utilization increased from 7 median GP contacts in index-year -5 rising sharply to 12 in index-year -1 and 10 in index-year +1, then declining gradually to 8 in index-year +5. Incident private practice psychiatrist/psychologist care was 4.5% among patients in index-year -5 rising to 13.6% in index-year -1, 19.8% in index-year +1, declining to 7.4% in index-year +5. Incident psychiatric hospital care was 1.4% in index-year -5 rising to 5.6% in index-year -1, 8.6% in index-year +1, then declining to 4.7% in index-year +5.

Conclusions: General health care utilization was elevated in the years surrounding referral, then declined to levels comparable to five years prior to referral. From a relatively low incidence, mental health care utilization increased 4-6 fold in the years around referral, then declined to levels 2-3 fold higher than five years before referral. This could indicate that work-related mental disorders represent a temporary setback for most patients, but for some becomes a decline towards long-term poor mental health. Further analyses will seek to identify at-risk groups from demographic, occupational and health-related prognostic factors.

Aquagenic wrinkling of the palms som differentialdiagnose til kontaktdermatitis

Sorosh Taba, afdelingslæge, ph.d., Arbejdsmedicin AUH

Af differentialdiagnoser til udslæt på hænder kan bl.a. nævnes allergisk- og irritativt kontaktdermatitis, kontakturticaria, endogene eksemmer (atopisk-, vesikuløst-, hyperkeratotisk håndeksem), psoriasis og hudinfektioner. Morfologien af eksem omfatter rødme, ødem, papler, vesikler og hyperkeratose. Kronisk eksem giver tør, skællende, fissureret og licheniseret hud. Eksem er næsten altid ledsaget af kløe.

En 18-årig kvindelig social- og sundhedshjælper blev henvist fra egen læge til vurdering af "tydelige tegn på håndeksem" i relation til arbejdet. Symptomdebut var ca. 1 uge efter start på praktikophold på et plejecenter. Praktikken varede 3 mdr. og var patients første. Hun har haft for faget vanlige opgaver med pleje og omsorg for borgerne. Ingen opgaver ifm. rengøring og madlavning. Pt havde ca. 10 vaske og ca. 30 afsprøjtninger af hænderne, samt op til 1 times handskebrug dagligt. Tidligere hudrask, har græspollenallergi.

Hudforandringerne på hænderne kom efter ca. 5 minutters eksponering for vand og var lokaliseret til volarsiden af fingrene og i palma. Hudforandringerne forsvandt igen efter ca. 15-20 minutter. Hudforandringerne kom også efter ca. 10 minutters handskebrug. Det kløede ikke, men gjorde ondt at få vand på når forandringerne var der. Hånden hævede op til "dobbelt størrelse". Efterfølgende kom hudforandringerne også derhjemme når patienten gik i bad eller vaskede op.

Initielt gik mistanken på Aquagen Urticaria, men anamnesen med den hurtige debut og efterfølgende hurtige remission er atypisk for Aquagen Urticaria - og for kontaktdermatitis. Patientens billeder af hudforandringerne viste hvidlig hud med overdreven rynkedannelse og opløsning af huden i håndfladerne ("vaskekonehænder").

Efterfølgende konferering med arbejdsdermatologisk overlæge pegede også i en helt anden retning, nemlig *aquagenic wrinkling of the palms* (AWP). AWP er associeret med at være bærer af cystisk fibrose genet. Da tilstanden blev udløst på patientens arbejde, besluttede vi på vores fælles arbejdsdermatologiske konference at anmelde lidelsen til Arbejdsmarkedets Erhvervssikring. På årsmødet vil der blive lavet en kort gennemgang af sygehistorien og af AWP – naturligvis krydret med billeder.

Screening for cognitive impairment to predict job status in work-related stress

Johan Høy Jensen^{1,2}, Kamilla Woznica Miskowiak^{3,4}, Scot E Purdon^{5,6}, Esben Meulengracht Flachs¹, Maja Søndergård Worm¹, Jane Frølund Thomsen¹, Nanna Hurwitz Eller^{1,2}

¹Dept Occupational and Environmental Medicine, Bispebjerg Hospital, Denmark. ²Copenhagen Stress Research Centre, Denmark. ³Psychiatric Centre Copenhagen, Rigshospitalet, Denmark. ⁴Dept Psychology, University of Copenhagen, Denmark. ⁵Dept Psychiatry, University of Alberta, Canada. ⁶Dept Neuropsychology, Alberta Hospital, Edmonton, AB, Canada.

Background: Many patients with long-term work-related stress complain that cognitive limitations impede their occupational functioning. Subjective cognitive complaints may not accurately reflect objective cognitive performance. We evaluated objective and subjective tools for screening of neurocognitive impairment and examined cognitive functioning as a determinant for subsequent work status. **Methods:** 82 patients with work-related stress were assessed for demographics, objective and subjective cognitive status, and psychosocial functioning. Objective measures were the Screen for Cognitive impairment in Psychiatry, Danish version, (SCIP-D) comprising five cognitive subtests and standardized neuropsychological tests that tapped into the same cognitive domains. Subjective cognitive impairment was assessed with the Cognitive Failure Questionnaire. Work status was evaluated by telephone 6 months later. Patients were matched to pre-existing norm data. **Results:** Strong correlations with all standardized neuropsychological tests indicated the concurrent validity of the SCIP-D (Total Score: $r=0.76$, $p<0.001$). There was no correlation between objective and subjective measures of cognitive status (Pearson's $r<-0.12$, $p>0.30$). Based on logistic ROC analysis, the optimal SCIP-D Total-score cut-off was ≤ 72 , which identified 43.2% of the patients with global objective cognitive impairment (AUC=0.84, 95% CI=0.76-0.93, Sens=0.77, Spec=0.73). Each one-SD increase in the objective SCIP-D Total-score scale ($mean=74.2$, $SD=9.7$) was associated with a higher odds ratio of 3.04 (adjusted 95% CI=1.004-8.89) for employment at 6-month follow-up vs sick leave. Subjective cognitive impairment was not related to employment. **Conclusion:** The SCIP-D was a valid objective cognitive screener that seems to predict employment 6 months later in work-related stress. The SCIP-D offers brief assessment of performance-based cognitive skills for potential use in occupational clinics and further research.

Påvirker fysisk aktivitet på arbejde progression af åreforkalkning blandt kvinder?

Mette Korshøj¹, Karen Allesøe¹, Ole Steen Mortensen^{1,2}, Jussi Kauhanen³, Niklas Krause^{4,5}

¹Arbejds- og Socialmedicinsk afdeling, Holbæk Sygehus

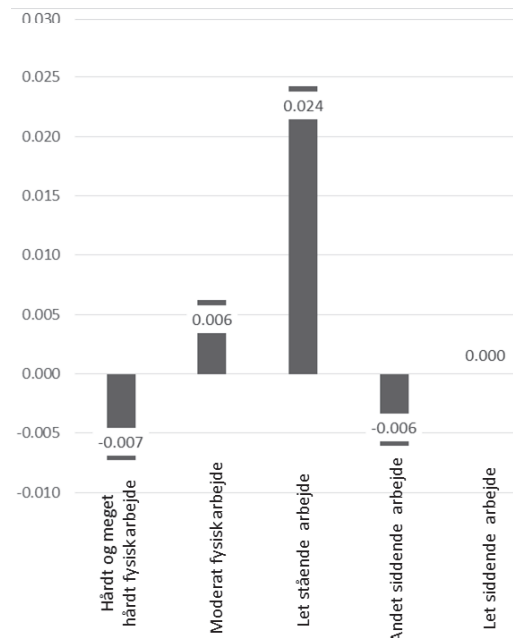
²Afdeling for Socialmedicin, Institut for folkesundhedsvidenskab, Københavns Universitet

³Institute of Public Health and Clinical Nutrition, School of Medicine, Faculty of Health Sciences, University of Eastern Finland, Kuopio, Finland

⁴Department of Epidemiology, University of California Los Angeles (UCLA), Los Angeles, California

⁵Department of Environmental Health Sciences, University of California Los Angeles (UCLA), Los Angeles, California

Baggrunden er at arbejdstagere med meget fysisk aktivitet i arbejde har en øget risiko for hjerte-karsygdom, i forhold til dem med stillesiddende job. Mekanismerne bag denne sammenhæng er primært undersøgt blandt mænd og dermed er viden om denne sammenhæng blandt kvinder sparsom. På arbejdet kan høj fysisk aktivitet forekomme i op til 8 timer/dag i op til 5 dage/uge og dermed kan der opstå lange perioder med øget blodtryk og puls der stresser karvæggen og giver anledning til progression af åreforkalkning. **Formålet** med studiet var at undersøge om der er sammenhæng mellem fysisk aktivitet på arbejde og progression af åreforkalkning blandt kvinder i den finske Kuopio kohorte, henover en 8-årig periode. **Metoden** vi anvendte til at undersøge denne sammenhæng var en linær mixed model, justeret for alder, glukose, fibronogen, HDL, LDL, BMI, systolisk blodtryk, anti-hypertensiv og kolesterol sænkende medicin, alkohol, rygning, fysisk aktivitet i fritid, psykosocialt arbejdsmiljø og personlig indkomst. Fysisk aktivitet på arbejde blev indsamlet via spørgeskema og inddelt i let siddende arbejde, andet siddende arbejde, let stående arbejde, moderat fysisk arbejde og hårdt/meget hårdt fysisk arbejde. Progression af åreforkalkning blev målt som ændring i mm intima media tykkelse (IMT) ved hjælp af ultralydsscanninger af carotiderne. **Resultaterne** viser progression af IMT blandt de der angiver at have et let stående arbejde og moderat fysisk arbejde. Omvendt reducerede de med andet siddende arbejde og hårdt fysisk arbejde deres IMT. **Konklusionen** er at særligt stående arbejde ser ud til at kunne bidrage til en øget progression af åreforkalkning, blandt kvinder. Healthy worker selection bias kan eventuelt forklare hvorfor hårdt fysisk arbejde i dette studie ikke leder til en progression af åreforkalkning.

Hospitalsansattes risiko for SARS-CoV-2 under pandemiens anden bølge: Et prospektivt kohortestudie af ansatte i Region Midtjylland

Anne Mette Würtz, Martin B. Kinnerup, Vivi Schlünssen, [Henrik A Kolstad](#) og COBRA Study Group
Institut for Folkesundhed, Dansk Ramazzini Center, Aarhus Universitet, Arbejdsmedicin, Aarhus
Universitets Hospital, Dansk Ramazzini Center, Institut for Klinisk Medicin, Aarhus Universitet

Baggrund og formål: Hospitalsansatte havde forøget risiko for COVID-19 under pandemiens første bølge. Vi undersøgte risikoen for en positiv PCR-test for SARS-CoV-2 ved kontakt med patienter, kollegaer og personer udenfor arbejdet diagnosticeret med COVID-19 under pandemiens anden bølge.

Materiale og metode: Vi inviterede 26.089 ansatte i Region Midtjylland og 5.830 ansatte deltog med 448.748 daglige indrapporteringer af kontakt med patienter, kollegaer og personer udenfor arbejdet diagnosticeret med COVID-19 fra 17. november 2020 til 30. april 2021. I follow-up perioden blev der hos deltagerne registreret 156 første gangs positive PCR tests hos det samme antal deltagere og 35.505 negative PCR-tests hos 5674 deltagere. I Poisson modeller gensidigt kontrolleret for de to andre kontaktformer samt for køn, alder og kalendertid beregnede vi incidensrate ratioer for en positiv PCR-test. Vi fokuserede på eksponering i de forudgående 3-7 dage for at tage højde for forventet inkubationstid for COVID-19 (gennemsnitligt 5 dage). Vi censurerede deltagere 7 dage efter anden vaccine dosis.

Resultater: Risikoen for at blive smittet med SARS-CoV-2 var $0,3 \cdot 10^{-3}$ per dag i den samlede studiepopulation. Efter kontakt med patienter diagnosticeret med COVID-19 3-7 dage tidligere var den justerede incidensrate ratio 3,8 (95% CI 2,6-5,5) sammenlignet med ingen sådan kontakt. Efter kontakt med kollegaer eller personer uden for arbejdet diagnosticeret med COVID-19 var de tilsvarende incidensrate ratioer 2,7 (95% CI 1,4-5,2) og 19,4 (95% CI 13,1-28,7).

Diskussion: Denne undersøgelse viser, at hospitalsansatte havde forøget risiko for smitte ved pleje og behandling af COVID-19 patienter på trods af strenge hygiejniske forholdsregler, erfaringer fra den første bølge og tilstrækkelig adgang til personlige værnemidler. Som noget nyt viste undersøgelsen forøget smitterisiko ved kollegakontakt. Kontakt med COVID-19 patienter i privatsfæren var behæftet med den største smittrisiko. Fremtidige studier bør identificere de brud på smitte barrierer, som kan forklare disse fund, så vi er bedre rustet til nye bølger af SARS-CoV-2 og andre epidemier.

Integreret Tilgang til Arbejds miljø, Sundhed og Produktivitet på Arbejdspladsen (ITASPA) – Hvem har tilmeldt sig til pilotprojektet?

Mette Korshøj¹, Janne Julie Møller¹, Margrethe Bordado Sköld¹, Ole Steen Mortensen^{1,2}

¹Arbejds- og Socialmedicinsk afdeling, Holbæk Sygehus

²Afdeling for Socialmedicin, Institut for folkesundhedsvidenskab, Københavns Universitet

Formålet med ITASPA er at undersøge effekten af det australske WorkHealth Improvement Network (WIN) koncept i en dansk kontekst på muskelskeletbesvær, psykisk trivsel og sikkerhedskultur. **Baggrunden** for ITASPA er at tidligere arbejdspladsinterventioner har adskilt sundhedsfremme og sygdomsforebyggelse, og at de har været vanskelige at forankre på arbejdspladsen. ITASPA sikrer inddragelse af hele arbejdspladsen i en systematisk vidensopsamling der anvendes til initiering, tilpasning og evaluering af arbejdspladstilpassede initiativer som integrerer sundhedsfremme og sygdomsforebyggelse. På tværs af deltagende arbejdspladser dannes et netværk til erfaringsudveksling og læring om initiativer og forankring. **Designet** i ITASPA er stepped wedge, gennemført som en RCT arbejdspladsintervention. Information om udfald indsamles ved baseline, og efter 3, 6, 9 og 12 måneder via valide spørgeskemabatterier: Muskelskeletbesvær – Ørebro spørgeskemaet; psykisk trivsel – SF-36; sikkerhedskultur – NOSACQ-50. Yderligere evalueres implementeringen via kvalitative interviews. **De foreløbige resultater** i ITASPA er at der er inkluderet to rengøringsarbejdspladser og 69 ud af 81 rengøringsassistenter tilmeldte sig. Ingen forskel i alder, anciennitet, eller niveau af nogle af udfaldene mellem de der ønskede deltagelse og de der ikke gjorde. Deltagerne har i gennemsnit en alder på 46,5 år (SD 10,5) og anciennitet på 11,4 år (SD 10,7). 51,3 % angiver en intensitet af muskelskeletbesvær den seneste uge på ≥ 5 (skala fra 0 – 10, ingen til uudholdelig smerte). Kun få angiver at have problemer med at slappe af (18,0 %), være irriteret (5,3 %), anspændt (12,8 %) og stresset (10,3 %) i hele eller en stor del af tiden. Mange angiver at deres leder opmuntrer dem til at arbejde sikkert (76,0 %), de modtager nødvendig information om sikkerhed (67,5 %), bliver inddraget i beslutninger om sikkerhed (76,3 %) og at man hjælper kolleger med at arbejde sikkert (75,6 %). Dog mener mange at ulykker er en normal del af deres daglige arbejde (59,0 %). **Perspektiverne** er at ITASPA kan muliggøre initiering af arbejdspladstilpassede sundhedsfremme- og sygdomsforebyggelsestiltag der kan forankres, yderligere evaluerer ITASPA WIN-konceptet videnskabeligt.